

IRVIN HASEN

Es segur que al nostre país el nom d'Irvin Hasen no digués res a ningú, si exceptuem —potser algun entès en el món del còmic, especialment en els "cartoons" americans, car Irvin Hasen dibuixava una tira de premsa pel Chicago Tribune-New York News Syndicate, que, sense haver assolit l'espectacular èxit del "Dick Tracy" de Chester Gould o els "Peanuts" de Schulz, gaudia de bona acceptació; EL personatge dibuixat per Hasen era "Dondi", un entranyable infant d'ulls grossos, les peripècies del qual, il·lustrades en un estil caricaturesc "light", volgudament tendre, que per teló de fons tenien la clàssica ciutat americana, ni massa petita ni massa gran, que havíem vist edulcoradament reflectida en anys quaranta, fabricades als estudis de Hollywood.

Si he esmentat Irvin Hasen es perquè el vaig conèixer personalment arrel de l'estada que feu a la nostra ciutat l'estiu del 1971, si la ment ria no em falla. Per aquelles dates jo ja portava més d'un any i mig endinsat en la feixuga tasca de dibuixar la meva pròpia tira: Friday Foster pel mateix sindicat, que l'Irving Hasen veia publicada cada dia al Daily News fent companyia a la seva. Hasen, novaiorquès de soca-rel, també havia tingut ocasió d'examinar originals meus que li deuriem haver agradat prou per manifestar un decidit interès en conèixer-me. Aquell estiu tenia planejat un viatge turístic per diversos països europeus i pensa destinar un parell de dies a una ràpida visita a Barcelona i a mi mateix. El sindicat i Jim Lawrence, guionista-creador de "Friday Foster", em varen assabentar de les intencions del dibuixant i em demanaren que l'atengués el millor que sabés.

Sense haver-los buscat, se'm presentaven de cop uns quants reptes: potser el més important era que inevitablement es trencaria la rutina tan apreciada pels que sempre hem fet tasques desenvolupades de dins nostre cap a fora, donar el millor de mi mateix a algú que no coneixia de res i haver d'escarrassar-me parlant durant un parell de dies en anglès-americà, amb una persona de la que ignorava fins i tot l'aspecte físic. Ara, llavors era molt més jove i prou optimista per a no amoïnar-me d'espifiar-la una mica o molt. Així, el dia que arribava vaig anar a esperar-lo a l'aeroport, aparcant -amb el cotxe- qualsevol mena de prevenció.

Quan van aparèixer els passatgers de l'avió on havia vingut l'Irvin, vaig examinar-los amb atenció, intentant endevinar quin d'ells podia ser el dibuixant i encara no sé per quins set sous em vaig fixar en un senyor més aviat baix que aparentava poc més de cinquanta anys, calb, de cap que em semblà massa gran per l'alçada i mi vaig acostar, Mr. Hasen?, vaig preguntar amb la raonable esperança que fos ell. De seguida em mirà amb ulls animats i retrucà: Mr. Longaron?. Ambdós havíem encertat. Hi hagué una forta encaixada i en ben pocs minuts ja ens havíem fet amics i havia pogut comprovar que el meu anglès encara no estava del tot rovellat. Mentre conduïa de retorn a Barcelona em feu -ens férem- un munt de preguntes per satisfer la mútua curiositat i quan vam arribar al "Ritz", l'hotel on s'hostatjaria, ja sabíem unes quantes coses l'un de l'altre.

M'estalviaré de fer una crònica detallada del pas d'Irvin Hasen per Barcelona, només diré que dinà a casa amb la família, amb confiança i manca de pretensions d'un amic de tota la vida, que vaig fer-li de xofer i guia de la ciutat i -potser el més important de tot- que vaig tenir la impressió que es trobava bé en la meua companyia sense que per això hagués de fer cap mena d'esforç. En resum: la curta estada que feu entre nosaltres li resultà prou agradable per recordar—la amb una certa nostàlgia quan tornà a ser als Estats Units. Ben mirat, encara que fóssim de nacionalitat i condició diferents, la professió ens unia. Ambdós ens movíem dins de les mateixes coordenades.

L'Irvin vivia a Nova York, en un apartament del que estava molt cofoi, enfront de Central Park. No tenia cotxe ni el trobava a faltar, deia que pel que s'havia de moure no li calia per a res. Havia fet d'actor i, potser per a confirmar-ho, exhibia una gran mobilitat facial. Era un devot de la historieta clàssica que no es deixà impressionar pels exemples de diversos dibuixants europeus -italians sobretot- que m'agradaven per llurs troballes gràfiques. Creia que com il·lustració estava molt bé, però que estava molt lluny de ser historieta. Segurament tenia raó.

Estic convençut que quan marxà ho feu amb la sensació de deixar un amic. Aquesta fou al menys la que vaig tenir jo, ara, la manca de contacte directe comporta un inevitable refredament: al principi ens vam escriure, després ens felicitàrem el Nadal i finalment deixàrem de fer-ho i només quedà el record de dos dies que ara he rememorat abans que es perdi definitivament.